

คำประกาศราชสดุติเนลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ของ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรุณสิทธิ เวชชาชีวะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยมหิดลทูลเกล้าฯ ถวายปริญญา

วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(การจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร)

วันพฤหัสบดีที่ 2 กรกฎาคม 2541

ณ อาคารใหม่สวนอัมพร

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมไปด้วยพระปรีชาสามารถเนกประการ ทรงใฝ่พระราชหฤทัยในการบำบัดทุกข์บำรุงสุข อาณาประชาราษฎร์ตามท้องถิ่นต่าง ๆ ท้าวพระราชอาณาเขต ทรงพระเมตตาพระราชทานความช่วยเหลือแก่ประชาชนเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ ทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสุขภาพอนามัย ด้วยความสนพระราชหฤทัยยิ่งตลอดมา ทรงบุกเบิกวางแผนและเป็นผู้นำด้วยการพัฒนา พระราชจริยาวัตรอันงดงามนี้ ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ และเป็นที่ยอมรับสรรเสริญพระเกียรติคุณกันทั่วทิศานุทิศ

พระราชกรณียกิจที่เกี่ยวกับงานพัฒนานั้น เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงพระปรีชาสามารถเป็นอย่างยิ่ง ควรแก่การยกย่องตามครรลองหลักทฤษฎีแห่งการจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรทุกประการ ด้วยทรงเล็งเห็นความสำคัญของสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศเชิงพื้นที่ อันได้แก่แผนที่ จะเห็นได้ว่าในขณะที่ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจในทุกพื้นที่จะทรงถือไว้ในพระหัตถ์ตลอดเวลา ทั้งนี้ก็ด้วยทรงพิจารณาเห็นถึงประโยชน์ของแผนที่นี้เอง ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทมี

พระราชดำริให้กรมแผนที่ทหารจัดทำแผนที่ชนิดต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ทรงนำไปใช้ในการพิจารณาแหล่งน้ำธรรมชาติ หรือพัฒนาที่ดินให้แก่ราษฎร เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ราษฎรอย่างสูงสุด โดยเริ่มจากโครงการจัดพื้นที่ดินตามพระราชประสงค์ “หุบกะพง” ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นแผนที่มาตราส่วน 1 : 10,000 เส้นชั้น ความสูง 2 เมตร เมื่อปีพุทธศักราช 2515 และโครงการจัดพื้นที่ดินตามพระราชประสงค์ “หนองพลับ” อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาตราส่วน 1 : 4,000 และ 1 : 10,000 เส้นชั้น ความสูง 0.05 เมตร และ 2 เมตรตามลำดับ

ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงสนพระราชหฤทัยที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าและทันสมัย ทรงใช้เทคโนโลยีการสำรวจข้อมูลระยะไกล ทั้งข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียมและระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ในการวิเคราะห์ติดตามและประเมินผลการพัฒนา และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอยู่ตลอดเวลา ประเทศไทยได้มีการจัดทำภาพถ่ายทางอากาศมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2473 เพื่อใช้ในกิจการทางทหารเท่านั้น ต่อมาในปีพุทธศักราช 2497 จึงได้มีการจัดทำภาพถ่ายของอากาศของประเทศเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาประเทศ ด้วยสายพระเนตรที่กว้างไกลในการสารสนเทศเชิงพื้นที่ ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้พระราชทานคำแนะนำให้ใช้ภาพถ่ายชนิด 4 ช่วงคลื่น ซึ่งเป็นเทคโนโลยี ที่ช่วยให้สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดิน และสามารถนำไปใช้ในการสำรวจข้อมูลทางภาคพื้นดินได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาการเกษตรในการวางแผนโครงการป่าไม้ และได้นำมาใช้ในการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในยามเกิดวิกฤตการณ์ทางธรรมชาติที่ประชาชนต้องประสบกับความยากลำบาก เช่น เหตุการณ์อุทกภัยอันร้ายแรงเมื่อปีพุทธศักราช 2538 ในเขตกรุงเทพมหานคร และเหตุการณ์อุทกภัยที่จังหวัดชุมพรเมื่อปีพุทธศักราช 2540 ทรงด้บร้อนของแผ่นดินด้วยพระปรีชาชาญอันรอบคอบ ทรงใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชิงพื้นที่ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในการวางแผน และแก้ไขปัญหาอุทกภัยได้สำเร็จ ทรงวางแผนแก้ไขอย่างต่อเนื่องโดยพระราชดำริให้จัดทำ “โครงการแก้มลิง” เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตจังหวัดชุมพรอย่างยั่งยืน

โดยเหตุที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงสนพระราชหฤทัยบำเพ็ญพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาอย่างเอนกอนันต์และต่อเนื่อง ทรงพระปรีชาสามารถในงานสารสนเทศโดยเฉพาะเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน สมควรได้รับการยกย่องเฉลิมพระเกียรติคุณให้ดำรงในวง

วิชาการเป็นอย่างยิ่ง สภามหาวิทยาลัยมหิดล ในคราวประชุมครั้งที่ 291 เมื่อวันที่ 8 เมษายน พุทธศักราช 2541 จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อความเป็นสวัสดิามงคลแก่มหาวิทยาลัย และเพิ่มพูนเกียรติคุณแก่คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์สืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ